

ויאמר ייזבני את כהןות וישב ארבע

1 וירא העם כי בשש משה לרדת מן ההר ויקהל העם עליו אהרן ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא נדענו מה יהיה לנו ויאמר אליהם אהרן פרקו נזמי הנהב אשר באוצי נשיכם בניכם ויבניתם והביאו אלי ונתפרקו פלי העם אתי נזמי הנהב אשר באוצייהם וביאו אליהם ויקח מידם ויצר אתו בתורת ויעשה עגל מסכה ויאמרו אלה אלהינו ישראל אשר העלנו מארץ מצרים:

כ"א כ"ב

2

כ"א לרוד

ב והנה אורי וישעי ממי אירא יהוה מעוזיחי ממי אפקד: בקרב עלי מרעים לאכל את בשרי צרי ואיני לי המה קשלו ונפלו: ג אם פחנה עלי מןה לא יירא לפי אם תקום עלי מלחמה בזאת ד אגני בוטח: אחת שאלתי מאת יהוה אותה אבקש שבתי בבית יהוה פלימי חגי לתנות בנעם יהוה ולבקר בהיכלו: כי יצפנני ו י בסכה ברומ רעה יסתרי בסתר אהלו בצור ירומני ועמה ירום ראשי על איני סביבתי ואזבחה באהלו ובתי תרועה אשרה ז ואומרה ליהוה: שמע יהוה קולי אקרא וחגי וענני: לה אמר לפי ט בקשו פני את פניו יהוה אבקש: אלי מסתר פניו ממני אלי ט י באף עבדה צורתי היית אלי תשעני ואל תעובני אלהי ישעי: כי יא אבי ואמי עובני יהוה יאספני: הריני יהוה דרבה ונחני בארץ יב משור למען שורתי אלי תחנני בנפש צרי כי קמיוני עדי שקור יג י ופח חמס: לילא האמנתי לראות בטוב יהוה בארץ חיים: קנה אלהיהוה חוק ונאמץ לבה וקנה אלי יהוה:

כ"א כ"ב

3

וירא וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו לחת כתבים משני עבריהם מנה ומנה הם כתבים והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מסכת אלהים הוא תרות על הלחת: וישמע והושע את קול העם כי רעה ויאמר אלי משה קול מלחמה במחנה: ויאמר אין קול ענות יג בבורה ואין קול ענות ולושה קול ענות אנכי שמע: ויהי פאן ר קרב יד אלהיהם וירא את העגל ומחלת וחרף אף משה וישלך מי ואת הלחת וישבר אתם תחת ההר:

כ"א כ"ב

4

ויאמר יהוה אלי משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאתי חן בעיני ואדעה בשם: ויאמר הראני נא את כבודך: ויאמר אני יג אעביר פלי סובי על פניו וקראתי בשם יהוה לפניו וחנתי את אשר אחן ורחמתי את אשר ארחם: ויאמר לא חוכל לראות את פני כי כ א לא יראני האדם חגי: ויאמר יהוה תנה מקום אתי וצבתי על הצור: כב והנה בצר כבדי ושמתיה בנקרת הצור ושכתי כפי עגלי עד עברתי: כג ותסרת את כפי וראית את אחרי ופני לא יראו:

כ"א כ"ב

5

(ה) כי ופנני נסכה בעוה אזני שילפני בזות מקדנו ושמו נסדר עולם שחמקאל כזכ נאמר על יואש בן אחויה שחמרתו יוהננע אחותו בעליות בית קדשי הקדושים כענין שנאמר (מלכים כ י"א) וכי אתה בית ה' מתחנא שט עמים: נגור ירומנו. כעמוד על סלע רגלי:

כ"א כ"ב

7

את בן המלך ויפן עליו את הנזר ואת העלות ומלכו אתו וימשתחו ויכריזו ויאמרו חגי המלך: וישמע על פליה את קול יג הרצין העם ומבא אל העם בית יהוה: וירא והנה המלך עמד על העמוד כמשפט והשרים והתצצרות אל המלך וכל העם הארץ שמה ותקע בתצצרות ותקרא על פליה את בגדיה ותקרא קשר קשר: ויצר והודיע הכהן את שרי המיאות ופקדי המאות טו החיל ויאמר אליהם הוציאו אתה אלי מבית לשדרת ותבא אחריה המה כחרב כי אמר הכהן אלי תומת בית יהוה: וישמו לה דלים טו ותבוא דרבה מבוא הסוסים בית המלך ותומת שם: ויכרת יז והודיע את הברית בין יהוה ובין המלך ובין העם להיזות לעם ליהוה ובין המלך ובין העם: ויבאו כל העם הארץ בית הפעל יח ויתצו את מוכבתו ואת צלמו שברו היטב ואת ממן פתח הפעל הריגו לפני המוכחות והשם הכהן פקדות על בית יהוה: ויקח יט את שרי המאות ואת הקרי ואת הרצים ואת כל העם הארץ וירידו את המלך מבית יהוה ויבואו דרבה עשר הרצים בית המלך וישב על כסא המלכים: וישמח כל עם הארץ והעיר שקטה ואת עתליהו המיתו כחרב בית מלך: וישבע שנים יהואש אב המלך במלכו:

כ"א כ"ב

וירצא את בן המלך ויפן עליו את הנזר ואת העלות, מ"מ כ"א כ"ב

כ"א כ"ב

9

בן שבע שנים יאש במלכו וארבעים שנה י מלך בירושלם ושם אמו צבנה מבאר שבע: ונעש יואש הישר בעיני יהוה פלימי יהוה העדע הכהן: ויזקן יהודע וישבע ימים וימת בן מאה ושלושים שנה במוותו: טו ויקברו בעיר דגיד עם המלכים כי עשה טובה בישראל ועם טז האלהים ויביתו: ואחריו מות יהודע באו שרי יהודה ז וישתחוו למלך או שמע המלך אליהם: ונעזבו את בית יהוה אלהי אבותיהם ויעבדו את האשרים ואת העצבים ויהי קצף על יהודה יח וירושלם באשמתם זאת: וישלח בהם נבאים להשיבם אלי יהוה ט ויעידו בהם ולא האזינה: ורוח אלהים לבשה אתו כ זכריה בן יהודע הכהן ויעמד מעל לעם ויאמר להם כה ויאמר האלהים למען אתם עבריים את מצות יהוה ולא תזליחו כי עובדתם את יהוה ונעזב אתכם: ויקשרו עליו וירגמוהו אבן במצות המלך כא בתצר בית יהוה: ולא יזכר יואש המלך החסד אשר עשה יהודע כב אביו עמו ויהרג את בנו וקמותו אמר נרא יהוה וידרש:

כ"א כ"ב

פרעה היה א' מד' בני אדם שעשו עצמן אלהות
 והרעו לנפשם. ואלו הן חידם ונבוכדנצר ופרעה ויואש מלך יהודה. היום
 מנין שנא' (ע' כ"ג) אמור לנגיד צור והאמר אל אני. וכניין ששחת לנפשו
 שנא' (ע' כ"ג) גבה לכך ביפוך שחת חכמתך על יפעתך על ארץ השלכתך
 לפני מלכים נתתיך לראוה כד'. נבוכדנצר מנין שעשה עצמו אלוה דכתיב
 (נכ"ט יז) אעלה על במתי עב ארמה לעליון. א"ל הקב"ה (ע' כ"ג) אך אל
 שאול תורד אל ירבתו בור. מה עשה לו הקב"ה הנלהו למדבר עד שהוא
 כמלכותו והאכילו עשב כבהמות שנא' (נ"ג ז) ועשבא כתרין יאכל.
 והיו הבהמות וההיות רואין אותו בדמות נקבה שנא' (מ"ק פ) ושוד
 בהמות יהיתן פרטי אדם והבס ארץ קריה גוי' כענין שנא' (נ"ט ז) ולא
 תתרתן כס. ועל כל זאת ולבב אנש יהיב ליה דכתיב (נ"ג ז) ולקצת
 יומיא אנה נבוכדנצר עיני לשמיא נמלת ומנדעו עלי יתוב. ופרעה מנין
 שעשה עצמו אלוה שנא' (נ"ה ז) לי יאורי ואני עשיתני. מסרו הקב"ה
 ביד אויביו שנא' (נ"ט ט) כה אמר ה' הנני נתן את פרעה חפרע מלך
 מצרים. מהו חפרע כענין שנא' (מ"ד פ) ופרע את ראש האשה ונתן על
 כפיה את כנרת הזכרון וכתיב (נ"ט ט) בזום ההוא יהיה מצרים כנשים.
 ויואש מנין שעשה עצמו אלוה דכתיב (נ"ט ז) ואדרי מות יודוע באו
 שרי יהודה וישתדו למלך או שמע המלך אליהם. מהו וישתדו למלך
 שעשאוהו אלוה אמרו לו אילולא שאתה אלוה לא היית יוצא לאתר ז'
 שנים סבית קדשי הקדשים. אמר להן כך הוא וקבל על עצמו לעשות
 אלוה. והשתית לנפשו שנא' (ע' כ"ג) והיה לתקופת השנה עלה עליו חיל ארם.
 וכתיב (ע' כ"ג) ואת יואש עשו שפטים א' תקרי שפטים אלא שפטים.
 וכתיב (ע' כ"ג) ובלכתם מכתו כי עזבו איתו במהלויים רבים גוי' ויסת ולא
 קברוהו בקברות המלכים

קברוהו בקברות המלכים

אמר רבי חייא בר אבן אמר רבי יודישע בן
 קרתה סח לי וקאמר מאנשי ירושלים כבבקעה
 זו דרג נבחרא דן רב מכתים מאתים וארת
 עשדה רבוא וביהשלים דרג תשעים וארבע
 רבוא על אבן ארת עד שהלך דמן נגע
 ברמ של זכריה לקים מה שנאמר °דמם
 ברמם נגעו *אשכחה לדמיה חזריה דהוה
 קא מרתח וסליק אמר מאי האי אמר ליה דם
 זכרים דאשחפך אייתו דמי ולא אידמי אמר
 להו אי אמרתו לי מוטב ואי לא מסיקנא
 לבשרייכי במסיקי דפחלי אמר ליה מאי
 נימא לך נבייא דהוה בן דהוה קא מכתו לן
 במלי דשמא קמינן עליוה וקבלינן ליה והא

כמה שנין דלא קא ניח דמיה אמר להו אנא מפיסנא ליה איתיה סנהדרין
 גדולה וסנהדרין קטנה קמל עליוה ולא נח בחזיים ובתולות קמל עליוה
 ולא נח איתיה חנוקת של בית רבן קמל עליוה ולא נח א"ל זכריה זכריה טבים שבהן איבודתים נחא לך
 דאבדינהו לכולו כראמר ליה הכי נח בהויה שעתא. הדרת תשובה בדעתיה אמר ומה אם על נפש ארת
 כר הוה אנברא דקמל כל הני נשמחא על ארת ככה וכמה ערק אול שדר שגרי פרמחא בביתיה ואיירי

מ' י"א (ל"ד)

*ואמר רבי לוי כל היוצא מבית הכנסת
 לבית המדרש ומבית המדרש לבית הכנסת זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר °ילכו מחיל אל חיל
 יראה אל אלהים בציון אמר רב חייא בר אשי אמר רב *תלמידי חכמים אין להם מנוחה אפילו
 לעולם הבא שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון :

מ' י"א (ל"ד)
 סוף המסכת

הפליא עצה הגדיל תושיה א"ר חנן למה
 נקרא שמה תושיה מפני שהיא מתשת כחו
 של אדם דבר אחר *תושיה שניתנה בחשאי
 מפני השטן

מ' י"א (ל"ד)

מפני השטן. שהוא מקטרג ואמר
 הסתפק לעליונים ולא ימסרו הלוחות
 ביד משה :

לכי זה משה האיש הטאו בזה ולקו בזה ומתנהמים בזה, הטאו בזה
 כי זה משה האיש, ולקו בזה לעל זה היה דוה לבנו, ומתנהמים
 בזה לזה ה' קוינו לו.

מ' י"א (ל"ד)